
FOLKETINGET

EU-konsulenten

Offentlig

Til: Europaudvalget
Dato: 21. december 2018

Kontaktperson:
Morten Knudsen (3695)

Status for EU's bankunion

Den danske regering besluttede i juli 2017 at iværksætte et arbejde med henblik på, at der senest i efteråret 2019 kan tages stilling til, om Danmark skal med i EU's bankunion. Debatten om dansk deltagelse i bankunionen må derfor forventes at tage til i de kommende måneder.

Meget af reguleringen for EU's bankunion er allerede faldet på plads. Men nogle få vigtige brikker mangler. Det gælder bl.a. Kommissionens forslag om en fælles europæisk indskydergarantiordning for bankkunder i hele EU, hvor forhandlingerne er gået helt i stå. Til gengæld synes etableringen af en fælles offentlig bagstopperordning for bankunionens fælles myndighed for krisehåndtering (SRF) at være kommet et skridt nærmere enighed, da regeringslederne fra EU-27 på et udvidet eurotopmøde den 14. december gav grønt lys for at basere bagstopperen på eurolandenes mellemstatslige krisefond ESM¹.

Baggrund

EU's bankunion er tænkt som et bolværk mod nye finanskriser, som den der ramte verden i 2008. Bankunionen skal skabe et tættere samarbejde om reguleringen af den finansielle sektor i EU, som kan gøre sektoren mere robust i

¹ Eurolandene oprettede den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) på grundlag af en mellemstatslig aftale på toppen af den økonomiske krise i oktober 2012 med henblik på at yde supplerende finansiel støtte til eurolande i vanskeligheder.

krisetider. Samtidig skal bankunionen skærme euroen og landenes statskasser mod at blive ramt, hvis der alligevel er banker, som bukker under for fremtidige kriser. Bankunionen er den ene af fire byggesten i udbygningen af EU's økonomiske og monetære union, som også sigter mod at skabe en mere integreret økonomisk og budgetmæssig samordning mellem eurolandene.

Bankunionen består i dag af to elementer, som tilsammen skal sørge for, at vi undgår nye alvorlige kriser i den europæiske banksektor. Det ene er et nyt fælles europæisk banktilsyn for store grænseoverskridende europæiske banker, mens det andet er et fælles europæisk system til krisehåndtering af nødlidende banker.

Hvem deltager?

Deltagere i bankunionen er som udgangspunkt de 19 eurolande, men den er også åben for EU-lande uden for eurozonen. Det kræver dog, at det pågældende ikkeeuroland har oprettet et såkaldt tæt samarbejde med ECB i henhold til forordningen om det fælles europæiske banktilsyn. Den danske regering og Folketinget har endnu ikke besluttet, om Danmark skal deltage i bankunionen, men regeringen besluttede i juli 2017, at Danmark senest i efteråret 2019 skal tage stilling til dansk deltagelse. Regeringen har tidligere offentliggjort analyser fra såvel Justitsministeriet som Erhvervs- og vækstministeriet.

Heller ikke Sverige har besluttet sig. I Sverige iværksatte regeringen for et år siden et udredningsarbejde om bankunionen med henblik på at vurdere, om Sverige skal gå med². Udredningen skal være afsluttet senest den 30. november 2019.

Hovedelementerne i bankunionen

EU's bankunion består ifølge Kommissionens oprindelige forslag af tre hovedelementer, som kort vil blive gennemgået i det følgende:

- Et fælles **europæisk banktilsyn** under Den Europæiske Centralbank (ECB), som skal føre direkte tilsyn med de største ca. 120 banker i eurozonen samt overordnet tilsyn med de øvrige ca. 6000 banker i eurozonen.

² Den svenske regering besluttede den 13. december 2017, at der skulle udarbejdes en gennemgribende analyse af eventuel svensk deltagelse i den europæiske bankunion: <https://www.regeringen.se/4af042/contentassets/33360b595ebe4638a0559ca9f683b54f/elt-eventuellt-svenskt-deltagande-i-europeiska-bankunionen-dir.-2017123-.pdf>

- Et fælles **system til krisehåndtering af nødlidende banker**, som understøttes af en fælles fond (SRF) finansieret af bankerne selv, som bygges op til 410 mia. kr. over en periode på 8 år.
- En egentlig **fælles europæisk indskudsgarantiordning i EU** (EDIS), som gradvis skal erstatte de eksisterende nationale ordninger.

I. Fælles Europæisk Banktilsyn

EU-landene og Europa-Parlamentet blev i marts 2013 enige om oprettelsen af Det Fælles Europæiske Banktilsyn under Den Europæiske Centralbank (ECB)³. ECB overtog den 4. november 2014 fuldt ansvar for det direkte tilsyn med eurozonens største banker, hvis aktiver udgør mere end 30 mia. euro eller mere end 20 pct. af hjemlandets BNP. ECB har desuden ansvar for det overordnede tilsyn med alle øvrige kreditinstitutter i eurozonen⁴. ECB skal dog udføre tilsynet i samarbejde med de nationale tilsyn, men det er ECB, som har det endelige ansvar⁵.

ECB er udstyret med en række vigtige tilsynsopgaver i forhold til bankerne. ECB skal bl.a. holde øje med at, de overholder kapitalkrav, likviditetskrav og reglerne for selskabsledelse og kan i den forbindelse foretage alle nødvendige undersøgelser, herunder kontrol på stedet af kreditinstitutternes forretningslokaler⁶. ECB har stærke beføjelser til at håndhæve reglerne. Bl.a. kan man udstede og fratage licenser, pålægge bøder ved brud på reglerne og i sidste ende afsætte kreditinstitutternes bestyrelsesmedlemmer, hvis det bliver nødvendigt.

Øverste besluttende organ i ECB er dets Styrelsesråd. Men ECB etablerer et særligt tilsynsråd, som skal forberede og indstille alle tilsynsmæssige beslutninger til Styrelsesrådet. Formålet med dette er bl.a. at sikre klar adskillelse af ECB's tilsynsmæssige og pengepolitiske opgaver. Men det skal også sikre, at ikkeeurolande, der tilslutter sig Det Fælles Banktilsyn, kan deltage i de tilsyns-

³ Dette skete i to forordninger om henholdsvis etablering af et fælles banktilsyn under ECB og ændring af forordning 1093/2010 om Den Europæiske Banktilsynsmyndighed EBA – Kom(2012)511 og Kom(2012)512 af 12. september 2012. Der blev indgået politisk aftale om de to forordninger den 19. marts mellem det irske formandskab og Europa-Parlamentet.

⁴ ECB fik fuldt tilsyn over eurozonens banker et år efter, at forordning 1024/2013 trådte i kraft, hvilket sker på femtedagen efter offentliggørelsen af forordningen i EU-Tidende.

⁵ Mindre pengeinstitutter vil i praksis som udgangspunkt blive overvåget af de nationale tilsyn, men det sker inden for rammerne af retningslinjer og generelle instrukser udstedt af det fælles europæiske tilsyn.

⁶ ECB har dog ikke ansvar for at føre tilsyn med bankernes overholdelse af EU's regler om hvidvask.

mæssige beslutninger. Ikkeeurolande kan således blive repræsenteret i Tilsynsrådet, hvis de indgår en aftale om tæt samarbejde med ECB, mens de ikke kan være med i ECB's Styrelsesråd, som er forbeholdt eurolandene⁷. Tilsynsrådet består af en formand, en næstformand, fire medlemmer udpeget af Styrelsesrådet samt en repræsentant fra hvert af de deltagende lande⁸.

Tilsynsrådets beslutninger betragtes som vedtaget, medmindre Styrelsesrådet modsætter sig beslutningerne inden for en frist på 10 arbejdsdage (eller 48 timer i nødsituationer) med en skriftlig begrundelse. ECB's Styrelsesråd kan ikke ændre i de beslutninger, som Tilsynsrådet har indstillet, og vil ikke selv kunne træffe beslutninger uden et oplæg fra Tilsynsrådet. Hvis Styrelsesrådet vælger at gennemtrumfe en beslutning, som er i strid med indstillingen fra Tilsynsrådet, kan et ikke-euroland vælge at træde ud af det fælles tilsyn og ikke følge beslutningen.

II. Fælles europæisk krisehåndtering

EU-landene og Europa-Parlamentet blev i april 2015 enige om oprettelsen af et fælles europæisk system for krisehåndtering af nødlidende banker, som skal sikre, at beslutninger om krisehåndteringen af banker, hvis finansielle situation er uoprettelig, kan træffes hurtigt, upartisk og i alles fælles interesse. Det nye system har fungeret siden januar 2016 og indebærer, at krisehåndteringen af eurozonens største banker fremover sker på centralt europæisk niveau i stedet for som i dag gennem nationale afviklingsordninger⁹.

For at undgå, at EU-landenes skatteydere kommer til at betale for krisehåndteringen af nødlidende banker, har EU oprettet en fælles europæisk afviklingsfond finansieret af bankerne selv, som skal sikre at afviklingen af nødlidende finansielle institutter foregår så gnidningsløst som muligt.

Afviklingsmyndigheden

De vigtigste aktører i det nye fælles krisehåndteringssystem er dels Den Fælles Europæiske Afviklingsmyndighed¹⁰, (SRM) som skal træffe de konkrete

⁷ TEUF art. 283

⁸ Første formand for tilsynsrådet er franskmanden Danièle Nouy og næstformanden er tyske Sabine Lautenschläger.

⁹ I Danmark er det staten, som gennem "Finansiel Stabilitet" og "Garantifonden for Indskydere og investorer" står for afviklingen af nødlidende pengeinstitutter.

¹⁰ Den Fælles Europæiske Afviklingsmyndighed er oprettet som et EU-agentur svarende til Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) – med et sekretariat på mellem 220 og 250 ansatte i Bruxelles.

beslutninger om krisehåndtering af nødlidende banker, dels de nationale afviklingsmyndigheder, som skal stå for selve udførelsen af afviklingsplanerne¹¹. Den Fælles Afviklingsmyndighed skal tage sig af alle afviklingsopgaver, som er nødvendige for at krisehåndtere nødlidende banker i eurozonen. Som overordnet ansvarlig for krisehåndteringen af bankerne i eurozonen, har Den fælles Afviklingsmyndighed også ansvar for at føre tilsyn med de nationale afviklingsmyndigheder og sikre, at de gennemfører afviklingsplanerne korrekt.

Krisehåndteringen af en bank vil normalt ske på baggrund af en henvendelse fra banktilsynet i ECB om, at en bank er ved at gå ned, men kan også ske på initiativ af afviklingsmyndigheden selv. Afviklingsmyndigheden vil herefter vedtage en plan for, hvordan krisehåndteringen skal foregå (*salg af virksomheden, etablering af et overgangsinstitut, udskilning af aktiver, bail-in eller gældsnedskrivning*) efter høring af ECB og de relevante nationale myndigheder. Afviklingsplanen træder automatisk i kraft inden for 24 timer efter, at afviklingsmyndigheden har truffet sin afgørelse, med mindre Rådet gør indsigelse på baggrund af et forslag fra Kommissionen¹².

Afviklingsmyndigheden træffer sine afgørelser enten på et mindre *eksekutivmøde* eller på et større *plenarmøde*. På eksekutivmøderne deltager kun formanden og fire faste medlemmer¹³ samt en repræsentant fra myndighederne i det berørte EU-land. På plenarmøderne deltager repræsentanter fra alle de EU-lande, som er med i bankunionen¹⁴.

De fleste beslutninger træffes på eksekutivmøderne. Det gælder f.eks. de fleste konkrete afgørelser om krisehåndtering af specifikke banker eller instrukser til nationale afviklingsmyndigheder. Men hvis det drejer sig om beslutninger om krisehåndteringen af banker, hvor der trækkes mere end 5 mia. euro fra Afviklingsfonden, træffer Afviklingsmyndigheden afgørelse på et plenarmøde. Både på plenarmødet og i eksekutivmødet træffes beslutningerne som udgangspunkt med simpelt flertal.

Afviklingsfonden

¹¹ De nationale afviklingsmyndigheder skal også bistå den fælles afviklingsmyndighed med forberedelsen af afviklingsplanerne.

¹² Rådet træffer afgørelse med et simpelt flertal. Kommissionen kan inden for 12 timer efter afviklingsmyndighedens afgørelse foreslå, at Rådet gør indsigelse mod beslutningen med henvisning til, at det er unødvendigt i forhold den offentlige interesse. Rådet kan ligeledes gøre indsigelse mod materielle ændringer i det beløb, som afviklingsplanen stiller til rådighed.

¹³ De fem faste medlemmer udnævnes af Rådet efter godkendelse i Europa-Parlamentet.

¹⁴ ECB og Kommissionen deltager som faste observatører på begge typer møder.

Pengene til at betale for krisehåndteringen af nødlidende banker skal komme fra bankerne selv og ikke fra EU-landenes offentlige kasser eller EU's budget. I første omgang skal alle tab, omkostninger eller andre udgifter i forbindelse med bankafviklinger bæres af aktionærene og kreditorerne i det nødlidende kreditinstitut (bail-in). Men er det ikke nok, skal en *fælles europæisk bankafviklingsfond* kunne træde til i ekstraordinære situationer. Den skal bl.a. kunne yde kortsigtet finansiering til en bank under afvikling eller stille garantier til mulige købere af banken. Fonden skal derimod ikke kunne bruges til at absorbere tab eller til at rekapitalisere nødlidende banker.

Den Fælles Afviklingsfond opbygges af midler fra bankerne selv og skal, når den er færdig, indeholde en samlet kapital på 410 mia. kr.¹⁵ Opbygningen af den fælles fond sker over en 8-årig periode fra 2016 til 2024 med størst indbetalinger de første år. 40 pct. af bidragene skal overføres i fondens første år, 20 pct. i det andet, mens de resterende 40 pct. indbetales ligeligt over de sidste seks år. Den fælles fond afløser gradvist de nationale afviklingsfonde, som EU besluttede at oprette med BRRD-direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter. De enkelte bankers bidrag til fonden vil blive beregnet på grundlag af deres passiver, eksklusiv kapitalgrundlag og dækkede indskud efter deres risikoprofil¹⁶.

En fælles bagstopper

EU-landenes stats- og regeringschefer blev i december 2012 enige om, at der skulle etableres en fælles bagstopperordning for Den Fælles Afviklingsfond (SRF), som kan træde til med offentlige lån eller garantier, hvis der opstår behov for det i forbindelse med håndteringen af kriseramte banker. Den skal dog være finanspolitisk neutral, således at man får den offentlige støtte tilbage igen. Bagstopperen skal kun kunne benyttes som sidste udvej, hvis nedskrivning af aktionærer og kreditorer i en nødlidende bank og bidrag fra afviklingsfonden ikke kan dække likviditetsbehovet i forbindelse med krisehåndteringen af banken. EU-landene blev i december 2018 enige om, at eurolandenes mellemstatslige krisefond ESM skal fungere som bagstopper, men først skal reformeres¹⁷. Eurogruppen skal forberede et forslag til reform af ESM-traktaten senest juni 2019.

¹⁵ Det svarer til 1 pct. af de dækkede indskud i de 18 eurolandes banksystemer, hvilket ifølge Kommissionen er passende, hvis man skal sikre en velordnet afvikling af banker i forbindelse med fremtidige kriser.

¹⁶ Det betyder ifølge Kommissionen, at banker, der finansieres næsten udelukkende gennem indskud, vil have meget lave bidrag.

¹⁷ Se erklæringen fra eurotopmødet den 14. december 2018 – Euro 503/18.

De 27 EU-lande er enige om, at bagstopperfunktionen skal varetages af euro-landenes mellemstatslige krisefond ESM. Bagstopperen skal dog kun benyttes som sidste udvej, hvis nedskrivning af aktionærer og kreditorer i en nødlidende bank og bidrag fra afviklingsfonden ikke viser sig at kunne dække likviditetsbehovet ved afviklingen af banken.

III. Fælles europæisk indskydergarantiordning?

EU-landene er stadig langt fra enige om Kommissionens forslag om at etablere en egentlig fælles europæisk indskudsgarantiordning i EU, som skal kunne erstatte de eksisterende nationale ordninger¹⁸. Kommissionen præsenterede sit forslag i november 2015¹⁹, men forhandlingerne er i realiteten gået helt i stå. Det er aftalt mellem EU-landenes finansministre i køreplanen for bankunionen vedtaget i juni 2016, at der først indledes politiske forhandlinger om den fælles indskydergarantiordning, når der er sket tilstrækkelige fremskridt med at reducere risici i banksektoren²⁰.

Ifølge Kommissionens forslag skal ordningen bygges op om en fælles europæisk indskydergarantifond, som ligesom afviklingsfonden skal finansieres af den finansielle sektor selv. Kommissionen foreslår, at fonden opbygges over en periode på 8 år, så den kommer til at indeholde 43 mia. euro i 2024.

Den fælles europæiske indskydergarantiordning skal ifølge Kommissionen gradvis overtage nogle af opgaverne fra de eksisterende nationale indskydergarantiordninger²¹. De nationale ordninger skal dog ikke helt afskaffes. Selv efter at den fælles europæiske indskydergarantiordning er fuldt oprettet i 2024, skal de være med til at administrere midlerne fra den fælles europæiske indskydergarantifond. Administrationen skal ske sammen med Den Fælles Europæiske Afviklingsmyndighed, som allerede i dag tager sig af en lang række opgaver i forbindelse med krisehåndteringen af nødlidende banker i eurolandene. Bl.a. står den for administrationen af Den Fælles Europæiske Fond²².

¹⁸ Ifølge Kommissionen ville man kunne spare administrationsomkostninger i størrelsesordenen 40 mio. euro ved en fælles europæisk ordning.

¹⁹ Kom(2015)0586 af 24. november 2015 – forslag til forordning om oprettelsen af europæisk indskydergarantiordning. Forslaget er en ændring af forordning 806/2014 om ensartede regler for afvikling af kreditinstitutter.

²⁰ Se ECB's oversigt over fremskridt med risikoreduktionstiltag: https://www.consilium.europa.eu/media/37029/joint-risk-reduction-monitoring-report-to-eg_november-2018.pdf

²¹ EU-lovgivningen kræver i dag, at alle EU-lande har nationale indskydergarantiordninger, hvilket blev gjort obligatorisk med EU's vedtagelse af direktiv 2014/49/EU. I Danmark er det Finansiell Stabilitet, som gennem Garantiformuen skal yde dækning til indskydere og investorer i tilfælde af en banks konkurs.

²² Den fælles europæiske har været fuld operationel siden 1. januar 2016.

Kommissionens plan er at opbygge en fælles europæisk indskydergarantiordning over en periode på 7 år i 3 etaper:

- **Genforsikringsfasen (2017-2019)**, hvor den fælles indskydergarantifond kun dækker overskydende tab og likviditetsbehov, hvis de nationale ordninger har opbrugt egne midler.
- **Medforsikringsfasen (2020-2023)**, hvor den fælles indskydergarantifond påtager sig et stadig større ansvar for udbetalinger til indskydere i forhold til de nationale ordninger. Bidraget fra den fælles indskydergarantiordning vil i begyndelsen af perioden ligge på 20 pct., mens den gerne skulle nå op på 80 pct. i 2023.
- **Fuld forsikringsfasen (2024-)**, hvor den fælles indskyderfond giver fuld forsikring til de nationale indskydergarantiordninger i forbindelse med tab. De nationale indskydergarantiordninger fortsætter med at være der, da de fortsat vil skulle administrere udbetalingerne til indskydere. Samtidig vil de fungere som kontaktsted for indskydere og banker

Indskydergarantifonden

En fælles europæisk indskydergarantifond skal ifølge Kommissionens forslag opbygges over en periode på 8 år gennem ex ante-bidrag fra EU-landenes kreditinstitutter. Fonden skal i 2024 disponere over 0,8 pct. af de dækkede indskud i alle banker i bankunionen. Dette vil ifølge Kommissionen svare til 43 mia. euro, når fonden er fyldt op.

Opbygningen af en fælles europæiske indskydergarantifond må ifølge Kommissionen ikke føre til større samlede udgifter for bankerne set i forhold til de nuværende forpligtelser til de nationale indskydergarantiordninger. Bankernes bidrag til fonden vil derfor blive fratrukket deres indbetalinger til de nationale indskydergarantiordninger, som gradvis vil blive reduceret, i takt med at bidraget til den europæiske fond øges.

Hvis disse midler viser sig at være utilstrækkelige i tilfælde af f.eks. bankkonkurser, skal bankerne, om nødvendigt betale ekstraordinære efterfølgende (ex post) bidrag, som kan dække de manglende midler. Størrelsen af hver enkelt banks ex post-bidrag beregnes på baggrund af en risikobaseret metode fastsat af Kommissionen i en delegeret retsakt.

Hvis også dette viser sig utilstrækkeligt, giver en gensidig låntagningsfacilitet Den Fælles Europæiske Afviklingsmyndighed mulighed for at låne penge til den europæiske indskydergarantifond fra indskydergarantiordningerne i de EU-lande, som ikke deltager i bankunionen. Det er frivilligt, om det pågældende lands indskydergarantiordning vil udlåne penge til den fælles europæiske indskydergarantifond.

Ifølge forslaget beregnes det enkelte kreditinstituts bidrag til indskydergarantifonden i forhold til størrelsen af dets dækkede indskud samt dets risikoprofil. Det betyder, at mere risikobetonede banker skal betale højere bidrag end sikre banker. Bidraget opkræves en gang om året af de nationale myndigheder, men indbetales direkte til den europæiske myndighed. Beregningsmetoden fastsættes af Kommissionen igennem en delegeret retsakt²³.

IV. Parlamentarisk kontrol med Bankunionen?

Et vigtigt spørgsmål for mange EU-landes parlamenter er, hvordan man sikrer den bedst mulige demokratiske forankring af bankunionen.

Ifølge EU-reglerne skal både det fælles banktilsyn i ECB og den Europæiske Afviklingsmyndighed først og fremmest stå til ansvar over for Europa-Parlamentet og Rådet, men også de nationale parlamenter har mulighed for at deltage i den demokratiske kontrol.

Det sker bl.a. ved, at formanden og næstformanden for tilsynsrådet og afviklingsmyndigheden udnævnes af Europa-Parlamentet og Rådet, som også skal kunne kræve deres afgang. Europa-Parlamentet og Rådet kan desuden stille spørgsmål til de to fælles instanser, som besvares mundtligt eller skriftligt. Formændene for banktilsynet og afviklingsmyndigheden skal også deltage i høringer i Europa-Parlamentet og Rådet om varetagelsen af deres opgaver, hvis dette efterspørges.

Men også både banktilsynet og afviklingsmyndigheden skal holde EU-landenes nationale parlamenter informeret om deres aktiviteter og besvare spørgsmål fra de nationale parlamenter. Bl.a. kan de nationale parlamenter stille spørgsmål eller komme med bemærkninger, som de to fælles europæiske instanser skal besvare skriftligt.

²³ En banks risikoprofil beregnes på grundlag af flere forskellige indikatorer, som normalt anvendes til at vurdere et kreditinstituts soliditet såsom kapitalgrundlag, aktivernes kvalitet, instituttets forretningsmodel, rentabilitet og likviditet.

Formændene for både tilsynsrådet og afviklingsmyndigheden er desuden forpligtet til at imødekomme en invitation fra et nationalt parlament til at drøfte afviklingen af et kreditinstitut i den pågældende medlemsstat.

V. Danmark i bankunionen?

Den danske regering har endnu ikke meldt ud, om Danmark skal med i EU's bankunion. En rapport fra april 2015 til den daværende regering konkluderede, at meget taler for dansk deltagelse, men at der fortsat var spørgsmål, som med fordel kunne undersøges nærmere. Regeringen besluttede derfor i 2017 at iværksætte et sådant arbejde, med henblik på at Danmark senest i efteråret 2019 kan tage stilling til dansk deltagelse i bankunionen.

Skulle Danmark beslutte sig at komme med i bankunionen, vil det dog pga. vores euroforbehold ikke ske som fulgyldigt medlem af alle dele af den. Men det er gjort muligt for ikkeeurolande at deltage, hvis de indgår en aftale om tæt samarbejde med ECB.

Grundloven og bankunionen

I en redegørelse fra april 2015²⁴ vurderer Justitsministeriet, at deltagelse i bankunionen ikke vil kræve, at Danmark overlader nye beføjelser til EU, og at proceduren i Grundlovens §20 og en eventuel folkeafstemning dermed ikke bliver aktuel. Justitsministeriet har i sin redegørelse vurderet dansk deltagelse i henholdsvis det fælles banktilsyn og i afviklingsmyndigheden.

Justitsministeriet konkluderer om dansk deltagelse i Den Fælles Europæiske Afviklingsmyndighed, at det ikke kræver overladelse af nye beføjelser, idet SRM-forordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF art. 114 om det indre marked, hvor Danmark allerede i 1972 overlod de nødvendige beføjelser.

For så vidt angår dansk deltagelse i Det Fælles Banktilsyn, er tingene lidt mere komplicerede. Her er hjemlen for SSM-forordningen TEUF art. 127, stk. 6, som gør det muligt for Rådet at overdrage specifikke tilsynsopgaver til ECB i forhold til kreditinstitutter og andre finansielle institutioner. Danmark overlod her de nødvendige beføjelser i 1993 med Danmarks tiltrædelse af Maastricht-traktaten på baggrund af Edinburghafgørelsen²⁵. Justitsministeriet vurderer

²⁴ Notat om hvorvidt dansk deltagelse i det styrkede banksamarbejde forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens §20.

²⁵ Art. 127, stk. 6 er således ikke nævnt blandt de bestemmelser i TEUF art. 139, stk. 2, som ikke gælder for Danmark og andre EU-lande, som ikke har euroen som valuta. Det kan heraf sluttes, at bestemmelsen gælder for Danmark.

dog, at nogle af de foranstaltninger, som ECB vil kunne anvende for at løse sine opgaver som banktilsyn, vil kræve anvendelsen af TEUF art. 132, som er omfattet af det danske euroforbehold. Art. 132 er en af de bestemmelser, hvor Justitsministeriet i et notat af 28. april 1993 vurderede, at den ville indebære overladelse af beføjelser omfattet af grundlovens §20.

Når Danmark alligevel vil kunne deltage i det fælles banktilsyn under ECB, skyldes det, at Danmark ikke deltager fuldt ud i tilsynet, men gennem et såkaldt tæt samarbejde. Det er her Justitsministeriets opfattelse, at det forhold der vil gælde i et tæt samarbejde mellem ECB og de danske myndigheder, ikke giver ECB beføjelser omfattet af grundlovens §20. Det skyldes, at ECB ikke som led i det tætte samarbejde får beføjelser til at udstede retsakter med direkte virkning i forfatningsretlig forstand i Danmark eller til at udøve beføjelser med direkte virkning i forhold til landets banker.